

مروری بر طرح های اقدام پژوهی اولین جشنواره مربی پژوهنده

مقدمه

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده در سال ۱۳۹۹ برگزار شد و علی رغم اینکه این رویداد، اولین تجربه مربیان و مرکز تربیت مربی در این حوزه بود، با استقبال مناسب و کیفیت قابل قبول طرح ها همراه گردید و انگیزه‌ی برگزاری دومین جشنواره را مضاعف نمود. البته برخی طرح ها نیز به دلایل مختلف، قادر به کسب امتیاز بالا نشدند که به منظور ارتقاء کیفیت آثار، کاستی های موجود در آنها بر اساس روش شناسی (و نه محتوا) بررسی می شود که امید است مورد استفاده مخاطبین جشنواره قرار گیرد.

۱- اقدام پژوهی انجام نشده است و گزارش ارسالی، بر اساس پایان نامه یا مقاله تدوین شده است که به دلیل تفاوت های پژوهش های دانشگاهی (کاربردی) با اقدام پژوهی، در این حیطه قرار نمی گیرد. این تفاوت ها عبارتند از:

- موضوع پژوهش دانشگاهی کلی و موضوع اقدام پژوهی محدود به محل کار است. به عنوان مثال پژوهش "بررسی نقش مهارت آموزی در توانمندسازی نیروی انسانی" یک پژوهش کاربردی است که محدوده مطالعه آن می تواند در سطح کشور، استان، شهر یا منطقه شهری، یک نهاد یا دستگاه اجرایی، یا شهرستان باشد و اگر محدوده آن را در محل کار در نظر بگیریم، با اصلاحاتی می تواند موضوع اقدام پژوهی باشد.

- هدف اصلی در اقدام پژوهی، تغییر وضع موجود است و اقدام پژوهی در هر گام و ضمن بکارگیری راه حل جدید و ایجاد تحول، به یافته های جدیدی دست می یابد که توسط خود او به مرحله عمل در آمده و ارزشیابی می شود. اما در پژوهش های کاربردی، اغلب کاربرست نتایج در اختیار پژوهشگر نیست (اصولا پژوهشگر چنین وظیفه ای هم ندارد) و منوط به تصمیم کارفرما یا سایر تصمیم گیرندگان است.

- به لحاظ زمانی، اقدام پژوهی در زمان کوتاهتری نسبت به پژوهش های کاربردی به نتیجه می رسد.
- اقدام پژوهی در پی تعمیم یافته های خود نیست. اما در پژوهش دانشگاهی، تعمیم یکی از دغدغه های اساسی پژوهشگر است.

- در پژوهشهای دانشگاهی تعداد نمونه ها زیاد بوده و فرآیند نمونه گیری به شدت کنترل می شود، ولی در اقدام پژوهی، تعداد نمونه ها کمتر است و محدودیت های نمونه گیری وجود ندارد.

- ۲- رعایت نشدن روش شناسی و عدم انجام یک یا چند مرحله از مراحل نه گانه اقدام پژوهی که موجب شده تا طرح ارسالی علی رغم قابلیت طرح موضوع، ظرفیت پژوهشی و نوآوری صورت گرفته، در قالب اقدام پژوهی قرار نگیرد. برخی از مصادیق این بند عبارتند از:
- شرح و توضیح ویژگی های یک یا چند نرم افزار: بدون بیان مسئله و توصیف وضع موجود، نرم افزاری معرفی و خصوصیات آن، شرح داده شده است.
 - بیان روش مدیریت یا روش تدریس در کارگاه: بیان مسئله، گردآوری داده ها و نتایج حاصل از اجرا و تبیین بهبود وضعیت، انجام نشده است.
 - معرفی فناوری های آموزشی : یک یا چند فناوری آموزشی معرفی شده اند و چگونگی استفاده و تأثیر آن بر اثربخشی آموزش، مشخص نیست.
 - انجام پروژه یا تولید محصول توسط کارآموزان: اهداف و نتایج مورد انتظار و اثرات آن بر تغییر وضعیت موجود، تبیین نشده اند.
 - بررسی وضع موجود در یک یا چند کارگاه: هر چند به عنوان آسیب شناسی قابل استفاده است، ولی به دلیل عدم ارائه راه حل و اجرای آن و ارزیابی نتایج حاصل، در حوزه اقدام پژوهی قرار نمی گیرد.
 - مطالعه و ارائه نظرات کارآموزان در خصوص یک موضوع: نظرات کارآموزان می تواند به عنوان بیان مسئله و توصیف وضع موجود، مورد بهره برداری قرار گرفته و بر اساس آن سایر مراحل، انجام شود. اما متوقف شدن در ارائه نظرات، منجر به اقدام پژوهی نمی شود.
 - عدم اجرای راه حل(های) پیشنهادی: در برخی از گزارشها، راه حل مناسبی برای مسئله پیشنهاد شده است، ولی راه حل اجرا نشده و امکان بررسی داده ها و نتایج حاصل از اجرا وجود ندارد و نهایتاً گزارش در حد، پیشنهاد باقی می ماند.
 - عدم ارائه داده ها در گزارش: با وجودیکه در متن گزارش گردآوری داده ها ذکر شده، ولی هیچ داده ای به صورت کمی یا کیفی ارائه نشده است که موجب کاهش اعتبار اقدام پژوهی می شود.
 - ارائه مدل یا الگو در موضوعات مختلف
 - گزارش پروژه های سازمانی
 - در خیلی از موارد از الگوی گزارش و سربرگ طراحی شده استفاده نشده است
 - فهرست منابع مناسب و بر اساس الگوی استاندارد در متن و پایان متن تنظیم نشده بودند

دبیرخانه جشنواره